

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Професійне мовлення вчителя-дефектолога

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова

Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності(-тей): 016 Спеціальна освіта (Логопедія).

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин): 4 (120 год.): денна форма: 22 - лекції; 26 – практичні; 72 - самостійна робота)

Мова викладання: українська

Презентаційні матеріали:

2. Інформація про викладача

ПІБ: Талмач Юлія Борисівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: викладач

Кафедра: загальної педагогіки і спеціальної освіти

Робочий e-mail: yuliyaizmail1975@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: вівторок 16.00 -17.00

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет дисципліни : комплекс властивостей особистості, який забезпечує високий рівень самоорганізації професійної педагогічної діяльності; педагогічна діяльність, її основні функції та структура; вимоги до особистості вчителя, формування майбутнього педагога в процесі виховання, навчання й освіти, шляхи підвищення педагогічної майстерності, удосконалення педагогічної техніки, розвитку педагогічного спілкування.

Мета дисципліни: є засвоєння здобувачами вищої освіти певного обсягу теоретичних відомостей в галузі культури та техніки мовлення сучасного педагога-ритора; формування системи знань, умінь, навичок з мовленнєвої діяльності корекційного педагога, що

забезпечують реалізацію функцій, покладених на викладача у цілому, здійснення майбутніми фахівцями професійного мовлення на високому якісному рівні; продукування процесів самореалізації й самовдосконалення.

Результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні *знати*:

- теоретичні основи мовленнєвого розвитку;
- типи мовленнєвих порушень;
- основні поняття про особливість організації та здійснення навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;
- основні положення нормативних документів щодо діяльності вчителя-дефектолога;
- усвідомлення розширення вимог до особистісних та професійних якостей вчителя-дефектолога.

вміти:

- володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом;
- аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями мовленнєвого розвитку;
- володіти основними принципами, правилами, прийомами і формами суб'єктсуб'єктної комунікації;
- застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності;
- використовувати отримані знання у повсякденній практичній діяльності з навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами.

4. Зміст дисципліни

Змістовий модуль 1. Мова, мовлення, мовленнєва діяльність у науковому полі психолінгвістики

Тема 1. Психолінгвістичні закономірності формування мовленнєвої діяльності.

Тема 2. Культура мовлення вчителя-дефектолога.

Тема 3. Філогенез мови та онтогенез мовлення. Дитяче мовлення.

Змістовий модуль 2. Культура мовлення корекційного педагога.

Тема 1. Загальна характеристика культури мовлення.

Тема 2. Культура професійного спілкування.

Тема 3. Риторична особистість педагога. Засоби виразності мови та мовленнєвого впливу.

Змістовий модуль 3. Техніка мовлення педагога.

Тема 1. Загальна характеристика техніки мовлення.

Тема 2. Шляхи вдосконалення техніки мовлення вчителя-дефектолога.

Змістовий модуль 4. Культура та техніка мовлення фахівця як педагогічна необхідність.

Тема 1. Професійний імідж вчителя-дефектолога: суть, функції, структура.

Тема 2. Корпоративна культура як унікальна загальна психологія організації продуктивної комунікації

5. Політика курсу

Відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на практичних

заняттях (під час дистанційної форми навчання – в режимі онлайн). Студенти мають бути оцінені не менше ніж з 70% практичних занять (у випадку, якщо студент не був оцінений на занятті, він має право виконати індивідуальне завдання). Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, був відсутній на практичному занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Академічна доброчесність

Студенти мають дотримуватися правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту

Навчальна дисципліна не передбачає використання здобувачами генеративних моделей штучного інтелекту. Генерація тексту для виконання індивідуальних занять або підготовки до практичних занять буде кваліфікуватися як порушення академічної доброчесності.

6. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на практичних заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота проводиться у письмовій тестовій формі та включає 30 тестових завдань різних рівнів складності.

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи (дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	1
2.	Складання плану реферату	1
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	3
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	2
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	1
Разом		10

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю, тобто модульної контрольної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «30». За кожне правильно вирішене тестове завдання студент отримує 1 бал. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу – 30 балів.

Таблиця переведення балів

за виконання модульної контрольної роботи

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	
27-30	5	відмінно
23-26	4	добре

16-22	3	задовільно
0-15	2	незадовільно

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Frolov D., Kurinaya A. Popular science literature as a means of development of universal competences of modern enlightenment: interdisciplinary aspect. Project approach in the didactic process of universities - international dimension. 2020. Т. Part 2. С. 41–51. (ISBN 978-1-9998255-6-0).
2. Kurinna A., Pliichuk L., Mamicheva O., Nesterenko T., Romanova I., & Pinchuk Y. Formation of Rhetorical Competence in University Applicants as a Necessary Factor for Successful Professional Activity. Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala. 2022. № 14(4). С. 230–242. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/14.4/639>.
3. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / за заг. ред. О. Сербінської : навч. посібн. 3-тє вид., доп. і переробл. Львів : Апріорі, 2019. 304 с.
4. Голуб Н.Б. Самостійна робота студентів з риторики : навчально-методичний посібник. Черкаси : Брама-Україна, 2017. 232 с.
5. Ден Роум. Говори та показуй. Мистецтво створювати надзвичайні презентації. Київ : Віват, 2017. 272 с.
6. Дорошенко С.І. Основи культури і техніки усного мовлення. Харків : «ОВС», 2002. 245 с.
7. Климова К.Я. Основи культури та техніки мовлення: навч. посібник. Київ: Ліра-К, 2007. 240 с.
8. Ковальова І.О. Педагогічна іміджологія : сутність, етимологія, шляхи креативного використання у сучасному вищому навчальному закладі / І.О. Ковальова. Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент. Вип. 6 : збірник наукових праць. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2011. С. 213–226.
9. Колотілова Н.А. Риторика : навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 231 с.
10. Курінна А. Ф. Розвиток риторичної компетентності майбутніх вихователів в умовах освітніх змін: лінгвосинергетичний аспект. Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки. 2020. № 1 (34). С. 77–83. (Index Copernicus).
11. Курінна А. Ф., Меньяло В. І. Розвиток риторичного потенціалу здобувачів вищої освіти: лінгвосинергетичний вимір. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2022. Т. 1. № 80. С. 210–217. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2022.80.1.41>. Категорія Б.
12. Курінна А. Ф., Мороко Л.В. Лінгвосинергетичний аспект сучасної мовної освіти (до проблеми розвитку мовленєвотворчої особистості). Школа особистісного зростання: від творчого розвитку до особистісної реалізації. Авторська модель Ольги Солдатенко: науковометодичний посібник / Автор-упорядник О.В. Солдатенко / за загальною редакцією Кириленко С. В., Кіян О. І. Київ-Запоріжжя-Чернівці : «Букрек». 2020. С. 95–99.
13. Логопедія : підручник / за ред. М.К. Шеремет. Вид. 5-те. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2018. 856 с.
14. Мацько Л. І. Риторика : навчальний посібник для студентів ВНЗ. 2-е видання. Київ: Вища школа, 2016. 311 с.
15. Отич О. М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи : підручник / О. М. Отич. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 208 с.
16. Пасинок В. Г. Основи культури мовлення : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2012. 184 с.

17. Пінчук Ю.В. Риторика, культура та техніка мовлення корекційного педагога : навчально-методичний посібник. Київ : Книга-плюс, 2016. 168 с.
18. Психологія мовлення і психолінгвістика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів ; укл. : Л.О. Калмикова, Г.В. Калмиков, І.М. Лапшина, Н.В. Харченко ; за заг. ред. Л.О. Калмикової. Київ : Переяслав-Хмельницький педагогічний інститут, в-во «Фенікс», 2008. 245 с.
19. Сербенська О. Голос і звуки рідної мови : монографія. Львів : Априорі, 2020. 280 с.

Інформаційні ресурси:

1. Виступи TED (Technology Entertainment Design). URL : <https://www.ted.com/talks>
2. Всеосвіта. URL : <https://vseosvita.ua/>
3. Інформація про конкурс Global Teacher Prize Ukraine та інтерв'ю з переможцями цього конкурсу. URL : <https://globalteacherprize.org.ua/>
4. Культура професійного мовлення вчителя-логопеда.
https://pidru4niki.com/89983/ritorika/kultura_profesijnogo_movlennya_vchitelya-logopeda
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL : <https://mon.gov.ua/ua>
7. Студія он-лайн освіти. URL : <https://www.ed-era.com/>
8. Сучасна вища освіта. Психологія. URL:
http://osvita.ua/school/lessons_summary/psychology/24724/
9. Сучасна вища освіта. Риторика. URL : <http://osvita.ua/vnz/reports/rhetoric/30535/>
10. Тімблдінг. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>

Затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки і спеціальної освіти
(протокол №9 від 09.02. 2024 р.)